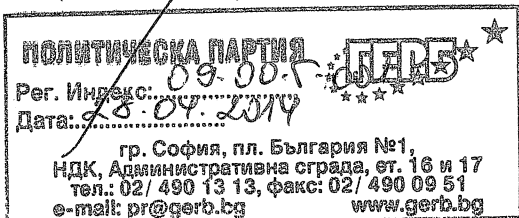

За всички конст. съдилища
 по ч. 9. № 6/14г.
 28.04.14г.

Политическа партия

София, пл. България № 1, НДК, ет. 17
 тел.: 02/490 13 13; тел./факс: 02/ 490 09 51
 e-mail: pr@gerb.bg
 www.gerb.bg

**ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**СТАНОВИЩЕ
 ОТ ПП ГЕРБ**

**ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО
 № 6/2014**

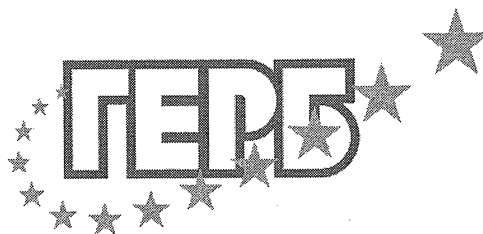
ОТНОСНО: Искане на група народни представители за установяване на противоконституционност на Указ №53 от 20.03.2014г. на Президента на Република България за назначаване на членове на ЦИК

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

Съгласно определение от 15.04.2014г. по к.д.6/2014г. политическа партия ГЕРБ е конституирана като заинтересована страна, поради което и на основание чл.18, ал.2 от Закона за конституционния съд, на вниманието Ви предлагаме следното становище.

I.

1. Конституционният съд е сезиран с искане на група народни представители за обявяване за противоконституционен Указ № 53 от 20.03.2014г. на Президента на Република България за назначаване на част от членовете на Централната избирателна комисия. В искането се поддържа, че при упражняване на правомощието си по чл. 98, т.7 от Конституцията президентът е нарушил разпоредбата на чл. 46, ал. 8 от Изборния кодекс и следователно указът е в противоречие с принципа за правовата държава и с принципа за разделение на властите. Излагат се съображения, че проверката за конституционност на указите на президента „в конкретния случай налага и проверка за законосъобразност“ на Указ №53 от 20.03.2014г.

2. С Указа, предмет на настоящото дело Президентът на Републиката назначава 15 души за членове на ЦИК по предложение на парламентарно представени партии и коалиции и на още две партии и коалиции, които имат избрани депутати в Европейския парламент съгласно разпоредбата на чл.46, ал.8 от Изборния кодекс (в редакцията преди изм., обн. ДВ, бр.35/2014г.). При назначаването на лицата президентът се съобразява със съотношението на партиите и коалициите в НС, принцип трайно провеждан както в действащото до момента изборно законодателство, така и в настоящия Изборен кодекс и разпростиращ се спрямо всички членове на различните видове избирателни комисии в т.ч. и спрямо членовете на ръководството им.

II.

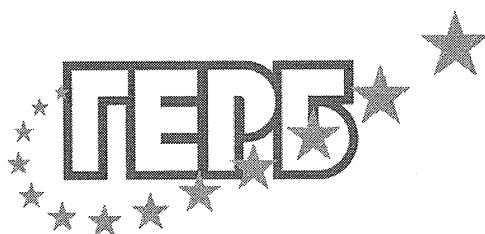
1. Относно правомощието на президента по чл. 98, т.7 от Конституцията

1.1. Според РКС №13 от 1996г. „наред с представителните си функции на държавен глава президентът има редица реални правомощия в сферата на изпълнителната власт“, едно от които е правомощието по чл. 98, т.7 от Конституцията.

Указите на президента по чл. 98, т.7 са от категорията на административни властнически актове на висши държавни органи. Чрез тях президентът упражнява възложено от Конституцията правомощие да назначава и освобождава от длъжност държавни служители, определени със закон. При упражняване на тези си конституционни правомощия президентът е независим (РКС№ 1/2013г.). Нещо повече, президентът има дискреционната власт да прецени лицата, посочени в предложението на друг орган от държавната власт и да откаже издаване на указ, в който случай ще последва следващо предложение – РКС№2 от 2002г.

В конкретния случай партиите и коалициите, представени в НС, както и тези, които имат избрани с техни кандидатски листи членове на ЕС правят предложение на президента за назначаване на част от членовете на ЦИК, т.е. дори не е налице така наречената „споделена компетентност“ на президента с друг орган на държавната власт. С оглед посоченото по-горе задължително тълкуване на КС per argumentum a fortiore президентът може да не „одобри“ предложените му лица и да се наложи да му се представя друго предложение.

1.2. С оглед така очертаното правомощие на президента по чл. 98, т.7 от Конституцията, „предложението“ по т.2 от Решението на НС за избиране на председател, заместник-председател и секретар и за разпределение членовете на Централната избирателна комисия от 20.03.2014 г. –обн. ДВ, бр.26/2014 г., в което се посочва колко души от кои партии президентът трябва да назначи в своя указ, звучи в рязък дисонанс с

конституционните правила. Именно неспазването на това „предложение-указание“ от Президента на републиката е поводът да се направи настоящото искане за противоконституционност на Указ №53 от 20.03.2014г.

2. Относно конституционностьта на Указа.

2.1. Не се спори, че указите на президента по чл. 98, т.7 от Конституцията подлежат на конституционен контрол от Конституционния съд. Проверката включва, както предпоставките за издаване на указа (РКС №13/1996г.), така и съдържанието му с оглед съответствието с конкретни конституционни разпоредби или с конституционни принципи.

Конституционният съд обаче няма правомощие да проверява законосъобразността на указите на президента, подобно на правомощието на Върховния административен съд по отношение на законосъобразността на индивидуалните административни актове. Правомощията на КС са изчерпателно изброени в чл. 149 , ал.1 от Конституцията и дори със закон не могат да му се възлагат други компетентности.

Практиката на Конституционния съд изобилства от решения, в които изрично се сочи, че указът на президента може да се атакува единствено за противоконституционност, но не и да бъде проверяван за законосъобразност – РКС № 13/2006г., РКС №2/2002г.

При упражняване на тези си конституционни правомощия президентът е независим, поради което други актове на органи на държавна власт не са задължителни за него и не го обвързват да постанови указа си в определен смисъл – РКС №1/2013г. На по-голямо основание предложение на политически партии не може да навлезе в дискреционната власт на президента относно съдържанието на указа.

2.2. Проверката за конституционностьта на Указа също не издържа на тезата на искателите по настоящото дело.

Не съществува конституционна разпоредба, която да издига на конституционно ниво Централната избирателна комисия като държавно учреждение, поради което няма и конституционни изисквания за състава на тази комисия, а оттук следва извода, че членовете ѝ не се ползват с конституционно защитен статут. Разширено тълкуване на Конституцията в този случай е изключено и ако би било направено ще е налице противоречие с принципа на правовата държава.

2.3. Принципът на правовата държава неоснователно се сочи в разсъжденията на искането с оглед поддържаното твърдение за незаконосъобразност на Указа.

Конституционният съд в Решение №1 от 2005г. по к.д.8/2004г. е направил обстойно тълкуване на принципа на правовата държава и изрично

е утвърдил мнението, че „не бива този принцип да бъде неприсъщо натоварван, при което всякакво правно нарушение да бъде квалифицирано като противоречащо на правовата държава, а отгук - ясното съдържание и приложимост на принципа да бъдат накърнени“. Именно Конституцията съдържа както формалните компоненти, така и материалните компоненти на правовата държава и те се проявяват като „водещи максими“ в различни клонове на действащото право.

Преценката на президента на Република България на съотношението, в което трябва да назначи лицата, представени от различни партии и коалиции в ЦИК е направена съобразно принципното изискване на Изборния кодекс да се запази съотношението между парламентарно представените партии и коалиции и това изискване е проведено за всички избирателни комисии – Секционна избирателна комисия, Районна избирателна комисия, Общинска избирателна комисия и Централната избирателна комисия. Изразеното в искането мнение, че точно за ЦИК това съотношение трябва да бъде различно е повторение на един състоял се парламентарен дебат, но няма нищо общо с формалния и материален елемент от принципа на правовата държава.

Тълкуването на една недобра законова разпоредба трябва да се извършва именно въз основа на общото начало, върху който е изградена цяла група от норми, регулиращи подобни законови структури. Но едва ли тълкуването на Изборния кодекс, направено от президента по повод издаване на атакувания указ може да бъде предмет на конституционна проверка в настоящото конституционно производство.

По-скоро липсата на точни и ясни законови правила за конституиране на всяко държавно учреждение е в противоречие с изискванията на правовата държава.

2.4. Изобщо не е налице нарушение на нормата на чл.46, ал.8 от ИК, а от там и на принципа на правовата държава, въведен с преамбюла и чл.,4 ал.1 от Конституцията. Това следва от съдържанието на алинея 8 на чл.46., разкрито по пътя на тълкуването. В нито един момент от законотворческия процес не е налице законодателна воля членовете на ръководството на ЦИК, избирани от НС, да бъдат изключени при съобразяване съотношението между парламентарно представените партии и коалиции в НС. Видно от стенограмите на Временната комисия за обсъждане и приемане на нов Изборен кодекс-Протокол № 4 от 05.02.2014 г., както и от 89-тото заседание на 42-то НС от 13.02.2014 , в дебата по чл. 46 и следващите няма и дума, която да подкрепя твърдението на искателите. В алинея 8 на чл.46 от ИК текстът: „извън тези по ал.7“ /ръководните членове на ЦИК/ не означава, че съотношението между парламентарно представените партии и коалиции следва да се спазва само по отношение на останалите 13 членове. Неприцисканата редакция на алинея 8 /която вече е изменена със Закона за изменение на Изборния кодекс, обн. ДВ, бр.35/2014 г./ само пояснява, че

Политическа партия

между избраните от НС председател, заместник-председатели и секретар на ЦИК, по аргумент от алинея 7, няма как да е запазено съотношението. Това е истинският и точният смисъл на нормата на чл. 46, ал.8 от ИК- съотношението да е запазено спрямо всичките членове, излъчени от парламентарно представените партии и коалиции.

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

По изложените съображения, политическа партия ГЕРБ счита, че искането на група народни представители за установяване противоконституционност на Указ №53 от 20.03.2014г. на Президента на Република България, като лишено от каквито й било правни доводи, следва да се отхвърли.

С уважение,

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ПП ГЕРБ

